

99 фактів життя і творчості Бориса Грінченка

Нещодавно побачило світ нове видання «Борис Грінченко: 99 фактів життя і творчості». Йдеться про ілюстровану енциклопедію — навчальний проект студентів Факультету української філології, культури і мистецтва й Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Університету Грінченка (уклад. О. Матвієнко, кер. проекту К. Радько, Ю. Волгін; заг. ред. Т. Вірченко. Київ: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024. 102 с.).

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка відомий своїм послідовно уважним ставленням до дослідження життя й творчості Бориса Грінченка, популяризації постаті лідера нації. Варто хоча б згадати видання літературознавчої, мовознавчої, педагогічної, фольклористичної, етнографічної тощо спадщини Бориса Грінченка; введення в науковий обіг невідомих документів членів родини Грін-

ченка, що стало можливим завдяки праці патріарха в царині грінченкознавства — професора Василя Яременка. У 2023 році наукова спільнота відзначила 160-ліття з дня народження Бориса Дмитровича Грінченка. Грінченківці усвідомлювали, що українська спільнота потребувала наукового осмислення життя й діяльності лідера нації, який зберігав і творив українську ідентичність. Як результат — монографія «Непокірний. Грані

долі Бориса Грінченка» (Т. Вірченко, Р. Козлов).

Для збереження поступу в кристалізації національної ідентичності вкрай важливо, щоб суттєві зрушення відбувалися не лише в ювілейні роки, щоб книжки з'являлись для різної читачької аудиторії. Відповідальність за цей виклик грінченківці розділили між викладачами і студентами. Так з'явилась унікальна пропозиція — ілюстрована енциклопедія. Унікальна не стільки жанровим рішенням, скільки задумом і виконанням. Маємо навчальний проект студентів факультету української філології, культури і мистецтва й студентів факультету образотворчого мистецтва і дизайну. Надметою видання було запропонувати такий зміст, який «дасть внутрішні сили протистояти агресивному ворогові, формуватиме в молодого покоління відчуття гордості за тих лідерів нації, чиїми нащадками ми є» (с. 98). Виконавці проекту висували до видання низку вимог, які зумовлені особливостями довідково-енциклопедичної літератури. Йдеться про фактологічну точність, наукову обґрунтованість, доступність матеріалу. Студенти самостійно обрали найяскравіші, найвиразніші факти з життя і творчості Бориса Грінченка і розповіли про

них у тій формі, яка видалась їм цікавою. Видання вийшло дещо еклектичним, але це пояснюється обраною колективною оптикою.

Борис Грінченко на його сторінках постав як учитель, чоловік, батько, письменник, видавець, публіцист, чиновник, науковець, етнограф, лексикограф. Своєрідним обрамленням стали розділи «Дитинство» та «Пам'ять». За необхідності факт засвідчували цитатою з архівних документів або спогадів сучасників, що стали джерельною основою, і визначенням поняття, розуміння якого в читачів може викликати труднощі. Ці поняття увиразнюють контекст доби, у якій довелося жити й працювати Борису Грінченку. Робота з науковою літературою зумовила використання всіх дат за юліанським календарем. Автором понад 50 фактів і укладачем видання стала студентка 2 курсу освітньої програми «Українська мова і література» Ольга Матвієнко.

Студенти факультету образотворчого мистецтва і дизайну підготували ілюстрації до кожного біографічного факту. Команда ілюстраторів — 75 студентів 2 і 3 курсів освітньої програми «Графічний дизайн».

Учасники проекту працювали під керівництвом старшої викладачки кафедри дизайну, членкині Спілки художників України Катерини Радько; старшого викладача кафедри дизайну, члена Спілки рекламистів України Юрія Волгіна.

Тетяна Вірченко,
авторка концепції видання
Фото: Владислава Міюц
Вікторія Чорнобай
В оформленні обкладинки
було використано ілюстрацію
Андрія Георгієвського
та логотип Руслани Дрозд

